Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

broj:40116/16-042-1440/9
Podgorica, 26. decembar 2016. godine

IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA DEMOKRATSKE STRANKE JEDINSTVA ZA 2015. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, decembar 2016. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE ---- 3
II OPŠTI PODACI ---- 6
1. Pravni osnov ---- 6
2. Osnovni podaci o partiji ---- 6
3. Finansiranje partije ---- 7
4. Predmet revizije ---- 7
5. Cilj revizije ---- 7
6. VRSTA REVIZIJE ---- 8
7. METODOLOGIJA VRŠENJA REVIZIJE ---- 8
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ---- 9
8. Sistem unutrašnjih kontrola ---- 9
9. Poslovne knjige ---- 9
10. Finansijski izvještaji ---- 10
10.1. Bilans stanja ---- 10
10.1.1. Stalna imovina ---- 11
10.1.2. Obrtna imovina ---- 11
10.1.2.1 Potraživanja ---- 11
10.1.2.2 Aktivna vremenska razgraničenja ---- 12
10.1.2.3. Depoziti na žiro računima ---- 12
10.1.2.4. Blagajničko poslovanje ---- 12
10.1.4 Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze ---- 14
10.2. Bilans uspjeha ---- 14
10.2.1. Prihodi ---- 14
10.2.2. Rashodi ---- 15
10.2.2.1.Troškovi goriva i ostalog materijala ---- 16
10.2.2.2. Troškovi naknada po ugovorima o djelu ---- 16
10.2.2.3. Troškovi službenih putovanja ---- 16
10.2.2.4. Troškovi stručnog osposobljavanja ---- 17
10.2.2.5. Troškovi telefonskih usluga ---- 17
10.2.2.6. Troškovi održavanja vozila i osnovnih sredstava ---- 17
10.2.2.7. Troškovi zakupa i drugi troškovi ---- 17
10.2.2.8. Troškovi reprezentacije ---- 18
10.2.2.9. Troškovi platnog prometa i taksi ---- 18
10.2.2.10. Izdaci za sponzorstva i donacije ---- 18
10.2.2.11. Izdaci za pomoć članovima stranke ---- 18
IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA ---- 19

I MIŠLJENJE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj (40116/16-042-1443 od 06.09.2016. godine izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Demokratske stranke jedinstva za 2015. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Demokratske stranke jedinstva za 2015. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja nadležni Kolegijum u sastavu član Senata Nikola Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i član Senata dr Branislav Radulović, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 26.12.2016. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske stranke jedinstva za 2015. godinu

MIŠLJENJE

Zbog nemogućnosti prikupljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza na kojima bi se zasnivalo mišljenje i zaključci da bi mogući efekti neotkrivenih pogrešnih prikazivanja na finansijske izvještaje i neotkrivenih neusklađenosti sa zakonskom i drugom regulativom mogli biti materijalni i prožimajući, nadležni Kolegijum izražava uzdržano mišljenje na Godišnji finansijski izvještaj i reviziju pravilnosti subjekta revizije.

Na izražavanje uzdržanog mišljenja uticalo je sljedeće:

Demokratska stranka jedinstva je Državnoj revizorskoj instituciji dostavila Godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu. Navedeni izvještaj je potpisan od strane Radovana Asanovića koji je u Registar političkih subjekata upisan kao lice za zastupanje Stranke prilikom njenog osnivanja.
Pomenuto lice je Dopisom br. 03/16 od 04.04.2016. godine obavijestilo DRI da se podaci iskazani u Godišnjem finansijskom izvještaju odnose na period od 01.01.2015. do 01.06.2015. godine, a da za preostali period 2015. godine nije u mogućnosti obezbijediti dokumentaciju i podatke, jer je u tom periodu zastupao i predstavljao Stranku Nebojša Jušković na osnovu Rješenja MUP-a br. 05- UPI – 006/15-3115/1 od 01.06.2015. godine, koje je presudom Upravnog suda Crne Gore br. 1742/15 od 26.11.2015. godine poništeno.

Revizijom na osnovu bančinih izvoda je utvrđeno da su u periodu od 01.06.2015 do 31.12.2015. godine kada je zastupao i predstavljao Stranku Nebojša Jušković uplaćena sredstva na žiro račun Stranke iz budžeta CG i budžeta opština u iznosu od 63.963,22€ i da su sa žiro računa izvršene isplate u iznosu od 68.496,11€. Uvidom u bančine izvode po opisu finansijkih transakcija utvrđeno je da je sa žiro računa u navedenom periodu izvršena isplata pravnim licima u iznosu od 39.310,07€, fizičkim licima u iznosu od 18.019,00€ kao i da je sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 11.167,07€. Državnom revizoru nije prezentirana dokumentacija za pravdanje

navedenih isplata, pa samim tim nije se mogao utvrditi ni osnov izvršenih isplata.

Imajući u vidu da državnom revizoru nije prezentirana dokumentacija za pravdanje isplata u iznosu od 68.496,11€, da isti nije imao uvid u poslovanje Stranke za period od 01.06 do 31.12.2015. godine, to se konstatuje da isti nije bio u mogućnosti **prikupiti dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza** na kojima bi se zasnivalo mišljenje i zaključci o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziji pravilnosti poslovanja ovog subjekta revizije za kalendarsku 2015. godinu**.**

Napominjemo da Državna revizorska institucija shodno zakonskoj obavezi nije mogla izvršiti ni reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske stranke jedinistva za 2014. godinu zbog nedostupnosti dokumentacije.

Korespodencija sa subjektom revizije

Državna revizorska institucija je dana 30.11.2016. godine subjektu revizije dostavila Preliminarni izvještaj o reviziji za 2015. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualno novih dokaza i komentara na revizijom utvrđeno činjenično stanje. Subjekt revizije nije DRI u datom roku, dostavio Izjašnjenje na utvrđeno činjenično stanje prezentirano u Preliminarnom izvještaju, pa shodno tome u Konačanom izvještaju nema izmjena u odnosu na Preliminarni izvještaj.

Član Senata,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata (Sl. list CG" br. 52/14),
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, donesenom od strane Senata 22. 12. 2015. godine, (br. 4011-06-1998);
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije (40116/16-042-1443 od 06.09.2016. godine).

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratske stranke jedinstva vršiće se u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o partiji

Demokratska stranka jedinstva, skraćeni naziv DSJ, osnovana je jula 2006. godine i upisana u registar političkih partija kod Ministarstva pravde (br. 02-3751/06). Predsjednik Stranke je Rdovon Asanović

Sjedište Stranke je u Podgorici, Ivana Vujoševića br. 42.

Statutom su utvrđeni ciljevi i principi za koje se Stranka zalaže Član DSJ može biti svaki punoljetni građanin koji prihvata programska načela, ciljeve i Statut Stranke i koji je spreman da radi na njihovom ostvarivanju. Član DSJ učestvuje u aktivnostima Stranke i ima pravo da bira i bude biran u organe Stranke.

Stranka je organizovana i djeluje preko organizacija na teritorijalnom principu. Članovi pripadaju odgovarajućoj organizaciji prema mjestu prebivališta.

Organi Stranke su: opštinski i republički.

Opštinski organi Stranke su:

Opštinska izborna skupština i Opštinski odbor.

Organi Stranke su: Skupština, Glavni odbor, Predsjednik i potpredsjednici i Predsjedništvo.

Skupština je najviši organ Stranke. Saziva se po potrebi, a najmanje jedanput u četiri godine, odlukom Glavnog odbora. Skupština utvrđuje politiku Stranke, bira i razrješava Glavni odbor i Predsjednika Stranke, donosi Statut i Program Stranke. Glavni odbor je organ Stranke koji između dvije skupštine ostvaruje politiku Stranke, a za svoj rad odgovara Skupštini. On bira potpredsjednike i Predsjedništvo Stranke, pokreće inicijativu za promjenu i dopunu Statuta, donosi Poslovnik o svom radu kojim se uređuju sva proceduralna pitanja sazivanja i održavanja sjednica, kao i postupci odlučivanja.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku u zemlji i inostranstvu; rukovodi stranačkom organizacijom, usklađuje i nadzire funkcionisanje Stranke; Potpredsjednik Stranke zamjenjuje Predsjednika u poslovima za koje ga on ovlasti i za svoj rad odgovara Predsjedniku Stranke i Glavnom odboru. Glavni odbor određuje broj potpredsjednika i vrši njihov izbor.

Predsjedništvo čine: Predsjednik, potpredsjednici i dva člana Glavnog odbora, koje ovaj bira na predlog Predsjednika.. Predsjedništvo je odgovorno za materijalno i finansijsko poslovanje Stranke.

3. Finansiranje partije

Stranka se, shodno članu 27 Statuta, finansira iz: budžeta, članarina, dobrovoljnih priloga, prihoda od sopstvene imovine i preduzetničke djelatnosti i iz drugih izvora u skladu sa Zakonom.

4. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Demokratske stranke jedinstva za 2015. godinu i usklađenost poslovanja iste sa zakonskom regulativom.

5. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja i da li su
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su indentifikovani kao kriterijumi i to:

- Zakon o finansiranju političkih subjekata („Sl. list CG“ br. 52/14);
- Zakon o računovodstvu i reviziji ("Sl. list RCG" br. 69/05 i "Sl. list CG" br. 80/08 i 32/11);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08…31/14);
- Zakon o obligacionim odnosima (Sl. list Crne Gore" br. br. 047/08,04/11)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07…62/13);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, 14/12, 06/13, 62/13 i 60/14);
- Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore" br. 57/11, od 30.11.2011. godin);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta.

6. VRSTA REVIZIJE

Državna revizorska institucija izvršila je finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti Demokratske stranke jedinstva za 2015. godinu. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

7. METODOLOGIJA VRŠENJA REVIZIJE

Revizija je vršena kombinovanjem postupka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je indetifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kog nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od **722,30€** (2% od ostvarenih rashoda Stranke koji iznose **36.115,00€**).

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza državni revizori su se upoznali sa zakonskom i drugom regulativom pribavljena je dokumentacija i informacije o poslovanju subjekta revizije, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

Revizijom su u cjelosti revidirani planirani segmenti (računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima potraživanja, obaveze i vlastiti izvori.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

8. Sistem unutrašnjih kontrola

Stranka je članom 20 Statuta utvrdila da je Predsjedništvo Stranke odgovorno za materijalno finansijsko poslovanje i da za svoj rad odgovara Glavnom odboru. U periodu od 01.01 do 01.06.2015 ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Stranke bio je Miljan Laušević, potpredsjednik Stranke, shodno punomoćju datom od strane predsjednika DSJ Radovana Asanovića (br. 08/14 od 02.04.2014. godine), a od 01.06. do 26.11.2015 Stranku je zastupao i predstavljao Nebojša Jušković shodno Rješenju MUP-a br 05-UPI-006/15/1od 01.06.2015. godine koje je Upravni sud Crne Gore poništio Presudom broj 1742/15 od 26.11.2015. godine.

Stranka je osim Statuta i Programa donijela i sledeća opšta akta, Poslovnik o radu Skupštine DSJ, Poslovnik o radu Glavnog odbora, Odluku o korišćenju automobila u svrhe Stranke, Odluku o limitu potrošnje goriva na mjesečnom nivou, kao i Odluku (broj 7/13) kojom je precizirano da se članovi Patrije oslobađaju plaćanja članarine za 2015. godinu.

Revizijom je utvrđeno da Stranka nije donijela Finansijski plan i Program rada za 2015. godinu što je bila u obavezi shodno članu 38. Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Subjekt revizije je dužan da donese Finansijski plan i Program rada Partije do kraja tekuće za naredne godinu shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

9. Poslovne knjige

Partija je shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbirnih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi prihoda i rashoda u skladu sa propisima Ministarstva finansija. Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Partija koja ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Partija je u 2015. godini vodila sledeće poslovne knjige: Glavnu knjigu i pomoćne evidencije, dnevnik blagajne i evidenciju obaveza, ali nije obezbjeđivala, analitičku evidenciju osnovnih sredstava kao ni evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava. Računovodstvene evidencije Partije zasnivaju se na obračunskoj osnovi.

10. Finansijski izvještaji

Partija je shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da Godišnji finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12), Partija je dužna da Godišnje finansijske izvještaje dostavi na sledećim obrascima i to:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama na kapitalu - na obrascu IPK;
- Statistički Aneks.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonskom roku. Navedeni izvještaj je potpisan od strane predsjednika Stranke Radovana Asanovića.

Predsjednik stranke je Dopisom br. 03/16 od 04.04.2016. godine obavijestio DRI da se podaci iskazani u Godišnjem finansijskom izvještaju odnose na period od 01.01.2015. do 01.06.2015. godine, a da za preostali period 2015. godine nije u mogućnosti obezbijediti dokumentaciju i podatke, jer je u tom periodu zastupao i predstavljao Stranku Nebojša Jušković na osnovu Rješenja MUP-a br. 05- UPI – 006/15-3115/1 od 01.06.2015. godine, koje je presudom Upravnog suda Crne Gore br. 1742/15 od 26.11.2015. godine poništeno. Napomnjemo da Državna revizorska institucija nije mogla izvršiti reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke za 2014. godinu zbog nedostupnosti dokumentacije i sudskog spora rukovodnih struktura stranke.

10.1. Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora sredstava (pasiva) u iznosu od po 78.454,00€.

U aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u vrijednosti od 664,00€ (oprema) i obrtna sredstva u iznosu od 77.790,00€ (potraživanja 74.946,00€, kratkoročni finansijski plasmani 2.432,00€ i gotovinski ekvivalenti i gotovina 412,00€).

U pasivi je iskazan kapital u iznosu od 11.955,00€ (osnovni kapital 664,00€, neraspoređena dobit 11.264,00€), kratkoročna rezervisanja u iznosu od 63.962,00€, kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 105,00€ i obaveze po osnovu ostalih javnih prihoda 2.432,00€).

10.1.1. Stalna imovina

Shodno prezentiranim podacima u Glavnoj knjizi stalna imovina (kancelarijska oprema) Stranke po nabavnoj vrijednosti iznosi od 2.162,03€, otpisana 1.498,02€ i sadašnjoj 664,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da Stranka nije izvršila popis imovine i obaveza na dan 31.12.2015. godine.

- **Subjekt revizije je dužan da na kraju svake finansijske godine izvrši popis imovine i obaveza shodno Pravilniku o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem ("Službeni list Crne Gore", br. 034/09).**

10.1.2. Obrtna imovina

Obrtnu imovinu Stranke čine potraživanja, aktivna vremenska razgraničenja i gotovinski ekvivalenti i gotovina (novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka i u blagajni)

10.1.2.1 Potraživanja

U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Stranke iskazana su potraživanja u iznosu od 74.946€. Revizijom je utvrđeno da se ista odnose na potraživanje po osnovu datih pozajmica fizičkim licima u iznosu od 6.450,00€ i ostala sporna potraživanja u iznosu od 68.496,11€.

Potraživanja u iznosu od 6.450,00€ iskazana su po prenešenih potraživanja iz 2014. godini.

Obzirom da nije vršena revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, izvršen je uvid u poslovne knjige (kartice potraživanja) i utvrđeno da su potraživanja u iznosu od 6.450,00€ evidentirana po osnovu datih pozajmica fizičkim licima shodno odlukama predsjednika Stranke. Takođe je utvđeno da je u 2014. godini zatvoreno potraživanje po osnovu date pozajmice fizičkom licu (supruzi pokojnog predsjednika Stranke) shodno odluci Predsjedništva Stranke br.07/13 od 30.01.2013. godine u iznosu od 24.000,00€ i navedeni iznos je evidentiran kao pomoć. Navedena knjiženja su sprovedena shodno Odluci predsjednika Stranke koja ne sadrži arhivski broj i datum zavođenja).

Potraživanja u iznosu od 68.496,11€ evidentirana su po osnovu izvršenih isplata sa žiro računa Stranke u periodu od 01.06.2015. godine do kraja 2015. godine kada je Stranku, shodno Rješenju MUP-a br. 05-UPI-006/15-3115/1 od 01.06.2015. godine zastupao Nebojša Juškovićć Isplate sa žiro računa

evidentirane su kao potraživanja od pravnih i fizičkih lica na osnovu bančinih izvoda. Rukovodstvo Stranke koje je podnijelo Godišnji Izvještaj za 2015. godinu nije raspolagalo dokumentacijom da bi se utvrdio osnov navedenih isplata. Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da je sa žiro računa u navedenom periodu izvršena isplata pravnim licima u iznosu od 39.310,07€, fizičkim licima u iznosu od 18.019,00€ kao i da je sa žiro računa podignuta gotovina u iznosu od 11.167,07€. Fizičkim licima je isplaćen iznos od 150,00€ do 8.185,62€ (Nebojši Juškoviću).

10.1.2.2 Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana u poslovnim knjigama u finansijskom izvještaju u iznosu od 2.432,00€ odnose se na razgraničene troškove za neplaćene poreske obaveze po ugovoru o zakupu poslovnog prostora u Beranama u iznosu od 1.542,57€ i poreske obaveze po ugovoru o djelu u iznosu od 889,19€.

10.1.2.3. Depoziti na žiro računima

U poslovnim knjigama Stranke iskazano je stanje depozita na žiro računima kod poslovnih banaka u iznosu od 320,00€. Iskazano stanje depozita u poslovnim knjigama odgovora stanju depozita na bančinim izvodima na 31.12.2015. godine.

10.1.2.4. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da je Stranka u 2015. godini obezbjeđivala evidenciju blagajničkog poslovanja u okviru blagajne Glavnog odbora i blagajne opštinskog odbora Berane.

Blagajničko poslovanje GO

Shodno podacima iskazanim u Glavnoj knjizi Stranke stanje gotovine na dan 01.01.2015. godine u blagajni GO je iznosilo 6,67€, na ime gotovinskih isplata je podignuta gotovina sa žiro računa u iznosu od 5.900,00€, dok su ukupno isplaćeni troškovi iznosili 5.906,63€, tako da nije bilo gotovine na kraju 2015. godine. Isplate iz blagajne su vršene po osnovu troškova goriva u iznosu od 257,54€, naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 1.500,00€, dnevnica i naknada za troškove smještaja u iznosu od 1.781,59€, troškove prevoza na službeniom putu 543,13€, troškove PTT usluga 824,37€ i isplaćenih pomoći u iznosu od 1.000,00€.

Troškovi u iznosu od 257,54€ plaćeni su po osnovu troškova goriva i isti su pravdani fiskalnim računima.

Troškovi iskazani u iznosu od 1.500,00€ odnose se na isplaćene naknade licu angažovanom za obavljanje organizaciono – političkih poslova u stranci shodno ugovoru o djelu br. 21/15, zaključen na period od 01.02.2015 godine do

31.12.2015. godine. Isplate je izvršena za 5 mjeseci u mjesečnom iznosu od po 300,00€.

- **Subjekt revizije sa izvršiocem za obavljanje poslova iz redovnih aktivnosti Stranke treba da zaključi ugovor o radu.**

Troškovi iskazani u iznosu od 2.324,72€ odnose se na troškove ino dnevnica (648,00€), troškove smještaja na službenom putu u iznosu od 99,50€ i troškove upotrebe sopstevnog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.119,13€. Revizijom je utvrđeno da dio navedenih troškova u iznosu od 458,09€ nije dokumentovan (nedostaju putni nalozi), dok su troškovi u iznosu od 966,63€ pravdani neadekvatnom dokumentacijom (nepotpisani putni nalozi i ne sadrže broj i datum izdavanja istih). Takođe je utvrđeno da troškovi upotrebe sopstevenog vozila u službene svrhe osim putnim nalozima nijesu dodatno pravdani fiskalnim računima za gorivo.

- **Preporučujemo subjektu revizije da troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe osim putnim nalozima pravda i fiskalnim računima za gorivo, kao i da obezbijedi evidenciju o pređenoj kilometraži vozila koje koristi u službens svrhe.**

Troškovi iskazani u iznosu od 824,37 € odnose se na troškove korišćenja mobilnih telefona za potrebe Stranke i potpredsjednika Stranke. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Troškovi sponzorstva (pomoć) u iznosu od 1.000,00€ isplaćeni su gotovinski iz blagajne shodno Odluci br. 10/15 od 17.01.2015. godine i zahtjevu fizičkog lica za pomoć radi finansiranja master studija u Beogradu.

Blagajničko poslovanje OO Berane

Shodno podacima iz Glavne knjige Stranke gotovina u blagajni Opštinskog odbora Berane na dana 01.01.2015. godine je iznosila 72,57€, za potrebe blagajne podignuta je gotovina sa žiro računa u iznosu od 9.617,40€, a iz blagajne su izvršene isplate po osnovu troškova u iznosu od 9.600,00€ tako da je stanje gotoivne na dana 31.12.2015. godine iznosilo 89,97€.

Iz blagajne su izvršene isplate po osnovu naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 1.000,00€, troškove dnevnica i upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.600,00€, troškova zakupnina u iznosu od 6.000,00€ i isplaćenih pomoći u iznosu od 1.000,00€.

Troškovi iskazani u iznosu od 1.000,00€ odnose se na isplaćene naknade licu angažovanog za obavljanje organizaciono – političkih poslova u OO Berane shodno ugovoru o djelu br. 10/15, zaključen na period od 01.02.2015 godine do 31.12.2015. godine. Isplate je izvršena za 5 mjeseci u mjesečnom iznosu od 200,00€.

Troškovi iskazani u iznosu od 1.600,00€ odnose se na troškove ino dnevnica u iznosu od 572,00 i troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 1.028,00€. Navedeni troškovi su obračunati u skladu sa važećom Uredbom i isti su pravdani putnim nalozima uz koje nijesu priloženi fiskalni računi za troškove goriva.

Troškovi iskazani u iznosu od 6.000,00€ odnose se na na isplaćene naknade na ime zakupnine za poslovni prostor koji koristi OO Berane shodno Ugovoru o zakupu br. 05/15 godine. Isplate po ovom osnovu nijesu evidentirane hronološki već je ukupan iznos zakupnine evidentiran u Glavnoj knjizi na kraju godine. Isplaćene zakupnine nijesu dokumentovane dokazima o preuzimanju gotovine (priznanice)

Troškovi iskazani u iznosu od 1.000,00€ odnose se na isplaćene jednokratne pomoći za 3 lica, shodno odlukama predsjednika Stranke.

Stranka je gotovinski iz blagajne isplatila troškove u iznosu od 15.507,00€, što iznosi 43% ukupnoh troškova Stranke.

- **U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, DRI preporučuje subjektu revizije da isplatu naknada po osnovu ugovora o djelu i ugovora o zakupu vrši sa žiro računa.**

10.1.4 Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

Stranka je u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima na kontu kratkoročnih rezervisanja izkazala odložene prihode u iznosu od 63.963,22€, obaveze prema dobavljačima u iznosu od 104,71€ i poreske obaveze po osnovu naknada za zakup i naknada po ugovoru o djelu u iznosu od 2.431.76€.

Odloženi prihodi u iznosu od 63.963,22€ iskazani su po osnovu uplata iz budžeta CG i budžeta lokalnih samouprava u periodu kad je Stranku zastupao i sa sredstvima raspolagalo drugo lice (Nebojša Jušković)

10.2. Bilans uspjeha

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha Stranka je iskazala ukupne prihode u iznosu od 41.177€, ukupne rashode u iznosu od 36.115€ i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 5.062€.

10.2.1. Prihodi

Subjekt revizije je u finansijskim izvještajima za 2015. godinu iskazao ukupne prihode u iznosu od 41.177€ od čega su prihodi iz budžeta Crne gore iskazani u iznosu od 40.207€ a prihodi iz budžeta lokalnih samouprava 970,00€.

Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da su Stranci u 2015. godini po osnovu redovnog finansiranja iz budžeta CG opredijeljena sredstva u iznosu od 100.254,33€, i sredstva u iznosu od 4.885,58€ iz budžeta lokalnih samouprava. Uplate iz budžeta CG i budžeta opština u iznosu od 63.963,22€ u

Glavnoj knjizi i Godišnjem finansijskom izvještaju (Bilansu stanja) iskazane su kao odloženi prihodi jer sa navedenim sredstvima nijesu raspolagala lica koja su sastavila i podnijela nadležnim institucijama Godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu.

Revizijom je utvrđeno da je Demokratskoj stranci jedinstva kao članici koalicije „Demokratski front - Miodrag Lekić“ po osnovu izbornog rezultata pripao jedan poslanički mandat i po tom osnovu su joj iz Budžeta Crne Gore opredijeljena sredstva u mjesečnom iznosu od 8.578,28€.

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije u Glavnoj knjizi nije evidentirao prihode iz Budžeta CG u iznosu od 2.685,03€ koji su Ugovorom o asignaciji zaključenim sa poslovnom bankom i Ministarstvom finansija usmjeremi za otplatu pripadajućeg dijela kredita po Ugovoru br. KR 2013/355 koji je podigla NOVA za izmirivanje troškova po osnovu izborne kampanje Demokratskog fronta čija je jedna od članica i Demokratska stranka jedinstva.

- **Subjekt revizije trebao je da evidentira sve prihode bez obzira što je dio istih preusmjeren na izmirivanje obaveza shodno zaključenom ugovoru o asignaciji i nije direktno uplaćen na žiro-račun subjekta.**

10.2.2. Rashodi

Stranka je u 2015. godini u finansijskom izvještaju iskazala ukupne troškove u iznosu od 36.115€ i isti se odnose na: troškove goriva i ostalog materijala u iznosu od 3.244,86€, naknada po ugovoru o djelu 4.700,00€, troškova službenih putovanja 5.237,02€, troškova stručnog osposobljavanja 3.900,00€, troškova ptt usluga 1.712,31€, troškova održavanja vozila i osnovnih sredstava 1.264,10€, troškova zakupa 7.000,00€, troškova reprezentacije 185,00€, troškova platnog prometa 171,80€, isplatu sponzorstava i donacija 1.600,00€ i isplaćene pomoći članovima stranke 7.100,00€.

U narednoj tabeli dat je pregled troškova za 2015. godinu.

Redni broj	vrsta troška	iznos 2015.godina	%učešća
1	Troškovi režijskog materijala	17,00	0,05%
2	Troškovi goriva i maziva	3.227,86	8,94%
3	Troškovi naknada - ugovori o djelu	4.700,00	13,01%
4	Troškovi usluga prevoza u zemlji	9.072,12	25,12%
5	troškovi PTT i transportnih usluga	1.777,21	4,92%
6	Troškovi održavanja osnovih sredstava	1.264,10	3,50%
7	Troškovi zakupnina	6.000,00	16,61%
8	Troškovi neproizvodnih usluga	1.000,00	2,77%
9	troškovi reprezentacije	185,00	0,51%
10	troskovi platnog prometa	131,80	0,36%
11	Takseni troškovi	40,00	0,11%
12	Izdaci za sponzorstvo i donacije drugih pol. subjekata	1.600,00	4,43%
13	Izdaci za pomoc clanovima stranaka	7.100,00	19,66%
	UKUPNO:	**36.115,09**	100,00%

Uporedni podaci za 2014. godinu nijesu prezentirati iz razloga što DRI nije vršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke za navedenu godinu.

Najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi isplaćenih pomoći 19,66%, troškovi zakupa 19,38%, troškovi službenih putovanja 14,50%, isplaćene naknade po ugovorima 13,01% i sl.

10.2.2.1. Troškovi goriva i ostalog materijala

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama stranke u iznosu od 3.244,86€ odnose se na troškove goriva u iznosu od 3.227,86 i troškove ostalog materijala u iznosu od 17,00€.

Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi su dokumentovani i plaćeni preko žiro računa osim troškova goriva u iznosu od 257,54€ koji je plaćen iz blagajne

10.2.2.2. Troškovi naknada po ugovorima o djelu

Troškovi iskazani u iznosu od 4.700,00€. Revizijom je utvrđeno da su gotovinski iz blagajni Stranke isplaćeni troškovi naknada po ugovorima o djelu u iznosu od 2.500,00€ i to iz blagajne GO 1.500,00€ i iz blagajne opštinskog odbora Berane 1.000,00€, dok su naknade po ugovoru o djelu sa žiro računa isplaćene u iznosu od 2.200,00€. Isplata naknada iz blagajni je detaljnije objašnjena u dijelu izvještaja koji se odnosi na blagajničko izvještaja. Naknade preko žiro računa su isplaćene za tri lica shodno zaključenim ugovorima o djelu za obavljanje administrativno –političkih aktivnosti. Naknada u iznosu od 300,00€ isplaćena je po osnovu angažovanja lica u trajanju od mjesec dana dok su dva lica angažovana na period od jedanaest mjeseci (mjesečna naknada je ugovorena u iznosu od 200,00€. Uvidom u poslovne knjige i prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da obaveze po zaključenim ugovorima o djelu nijesu evidentirane u iznosu od 5.500,00€.

Subjekt revizije sa izvršiocima za obavljanje poslova administrativno –političkih aktivnosti treba da zaključuje ugovor o radu a ne ugovor o djelu.

- **Subjekt revizije treba da sve ugovorne obaveze evidentira u poslovnim knjigama.**

10.2.2.3. Troškovi službenih putovanja

Troškovi službenih putovanja su iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 5.237,02€ i isti se odnose na troškove dnevnica i smještaja u iznosu od 4.628,99€, troškove prevoza na službenom putu 543,13€ i troškovi parking u iznosu 64,90€.

Revizijom je utvrđeno da su troškovi dnevnica i smještaja u iznosu od 4.628,99€ isplaćeni iz blagajne gotovinski u iznosu od 3.381,59€ i to iz blagajne GO 1.781,59€ i iz blagajne OO Berane u iznosu od 1.600,00€, dok su troškovi u iznosu od 1.247,40€ isplaćeni preko žiro računa. Isplata je vršena shodno putnim nalozima po osnovu dnevnica i troškova upotrebe sopstvenog

vozola u službene svrhe. Od troškova isplaćenih preko žiro iznos od 347,40€ nije dokumentovan.

Troškovi iskazani u iznosu od 608,03€ isplaćeni su iz blagajne i isti su dokumentovani.

10.2.2.4. Troškovi stručnog osposobljavanja

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 3.900,00€ odnose na isplaćene stipendije. Dio navedenih troškova u iznosu od 500,00€ nije dokumentovan. Stipendije su isplaćene shodno odlukama o stipendiranju br. 04/15 i br. 21/15. Revizijom je utvrđeno da su stipendije isplaćene za tri lica u iznosu od 500,00€ do 2.000,00€.

- **Subjekt revizije je dužan da sve isplate dokumentuje validnom i potpunom dokumentacijom.**

10.2.2.5. Troškovi telefonskih usluga

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 1.712,31€ odnose se na troškove fiksne telefonije u iznosu od 146,37€ i troškove mobilne telefonije i elektronske dopune u iznosu od 1.565,94€. Dio navedenih troškova u iznosu od 824,37€, plaćen je iz blagajne, dok je preostali iznos plaćen preko žiro računa. Gotovinski isplaćeni troškovi su dokumentovani fiskalnim računima, a troškovi plaćeni preko žiro računa dokumentovani su fakturama dobavljača.

10.2.2.6. Troškovi održavanja vozila i osnovnih sredstava

Troškovi evidentirani u iznosu od 1.264,10€ odnose se na troškove održavanja vozila u iznosu od 1000,96€, troškove registracije vozila u iznosu od 223,14€ i troškove servisiranja opreme u iznosu od 40,00€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Revizijom je utvrđeno da su u poslovnim knjigama evidentirani troškovi održavanja i registracije vozila, a budući da stranka nije izvršila popis imovine nije se moglo utvrditi da li se navedeni troškovi odnose na troškove službenog vozila.

10.2.2.7. Troškovi zakupa i drugi troškovi

Troškovi evidentirani u iznosu od 7.000,00€ odnose se na: troškove zakupa u iznosu od 6.000,00€ i na troškove održavanja poslovnog prostora u iznosu od 1.000,00€. Troškovi zakupa su isplaćeni iz blagajne opštinskog odbora Berane shodno ugovoru o zakupu poslovnog prostora. Troškovi održavanja isplaćeni su preko žiro računa po osnovu obaveza iz ranijih godina.

10.2.2.8. Troškovi reprezentacije

Troškovi evidentirani u iznosu od 185,00€ odnose se na troškove reprezentacije. Dio navedenih troškova u iznosu od 35,00€ pravdan je nefiskalnim računima.

10.2.2.9. Troškovi platnog prometa i taksi

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 171,80€ odnose se na troškove platnog prometa u iznosu od 131,80€ i troškove administrativnih taksi u iznosu od 40,00€.

10.2.2.10. Izdaci za sponzorstva i donacije

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 1.600,00€ odnose se na sponzorstva kulturnih i vjerkih udruženja u iznosu od 600,00€ i donacije političkom subjektu u iznosu od 1.000,00€. Navedeni troškovi su plaćeni preko računa stranke i isti su dokumentovani odlukama predsjednika Stranke.

10.2.2.11. Izdaci za pomoć članovima stranke

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 7.100,00€ odnose se na: isplaćene troškove pomoći fizičkim licima u iznosu od 6.100,00€ i troškove zakupa u iznosu od 1.000,00€. Dio troškova pomoći u iznosu od 2.000,00€ nije dokumentovan dok su ostali troškovi pomoći dokumentovani odlukama predsjednika Stranke. Troškovi u iznosu od 1.000,00€ odnose se na troškove zakupa u Zabljaku shodno ugovoru br. 09/15 od 17.01.2015. godine. Troškovi pomoći u iznosu od 2.000,00€ plaćen je preko blagajne, dok je ostalo isplaćeno preko žiro računa.

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA

Obzirom da Državna revizorska institucija nije vršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, već se vršila provjera realizacije preporuka datih za 2013. godinu, koje su se odnosile na sledeće:

- **Subjekt revizije treba da Statutom utvrdi obavezu donošenja godišnjeg Finansijskog plana i Godišnjeg programa rada i da iste odnosi u utvrđenom roku.**
- **Subjekt revizije treba da isplatu svih troškova vrši na osnovu vjerodostojne i potpune dokumentacije.**
- **Subjekt revizije trebao je da evidentira sve prihode bez obzira što je dio istih preusmjeren na izmirivanje obaveza shodno zaključenom ugovoru o asignaciji i nije direktno uplaćen na žiro-račun subjekta.**
- **Subjekt revizije treba da prilikom isplata naknada fizičkim licima vrši obračun i uplatu poreskih obaveza shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica.**
- **Subjekt revizije ne treba da vrši finansiranje fizičkih lica putem pozajmica.**.
- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da opštinski odbori svoje materijalno finansijsko poslovanje obavljaju preko žiro računa otvorenih za te namjene.**
- **U cilju smanjenja gotovinskih isplata iz blagajne, DRI preporučuje subjektu revizije da isplatu naknada po osnovu ugovora o djelu i ugovora o zakupu vrši na tekuće račune fizičkih lica.**

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije od sedam datih preporuka nije realizovao **pet (preporuka br. 1,2,3,5 i 7)** djelimično **jednu (4)** i da je realizovao **jednu** preporuku **(6).**

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru

Član Senata,
Rukovodilac Kolegijuma,
Nikola N. Kovačević